18/11/2020

Ο Άγιος νεομάρτυρας Αναστάσιος ο εκ Παραμυθίας

/ Βίοι Αγίων

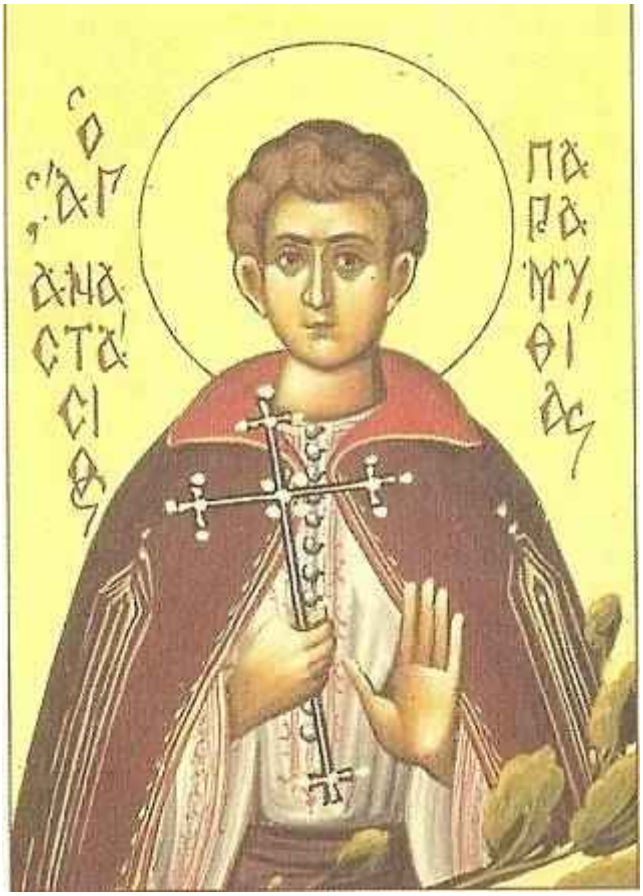

Ὁ Ἅγιος Μάρτυς Ἀναστάσιος γεννήθηκε στὴν Παραμυθιά τῆς Θεσπρωτίας περὶ τὸ ἔτος 1730. Ἦταν τὰ χρόνια τῆς σκληρῆς τουρκικῆς σκλαβιᾶς, καὶ οἱ Ἕλληνες χριστιανοὶ ὑπέφεραν τὰ πάνδεινα. Ἐστεροῦντο τὴν προσωπική τους ἐλευθερία καὶ δὲν ὅριζαν τίποτε, οὔτε τὰ σπίτια τους, οὔτε τὴν περιουσία τους, ἀκόμη οὔτε καὶ τὰ ἀγαπημένα τους πρόσωπα, τὶς συζύγους, τὶς ἀδελφὲς καὶ τὰ παιδιά τους.

Ἡ ψυχὴ τοῦ Ἁγίου ἦταν γεμάτη ἀπὸ τὴν φλόγα τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀγάπη πρὸς τὴν σκλαβωμένη πατρίδα. Ἔλπιζε βάσιμα ὅτι κάποτε ὁ Πανάγαθος Θεός, θὰ ἔβλεπε τὸν πόνο καὶ θὰ ἄκουγε τὶς θερμὲς προσευχὲς τῶν ραγιάδων καὶ θὰ τοὺς χάριζε τὴν πολυπόθητη ἐλευθερία. Ἀκόμη, κρατοῦσε μέσα στὴν ψυχή του, σὰν ἱερὰ εἰκονίσματα, τὶς μορφὲς τῶν γονέων του καὶ τῶν ἀδελφῶν του, ποὺ προστάτευε ἀπὸ κάθε βεβήλωση τῶν ἀπίστων.

Μιά μέρα, καθὼς βγῆκε ἔξω στὰ χωράφια μὲ τὴν ἀδελφή του καὶ ἄλλους χριστιανούς, γιὰ νὰ ἐργασθοῦν, βρέθηκαν ξαφνικὰ μπροστὰ σὲ μιά ὁμάδα νέων μουσουλμάνων μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν γιὸ τοῦ πασᾶ, Μουσᾶ. Ὅταν εἶδαν τὴν ὡραιότατη ἀδελφὴ τοῦ Ἀναστασίου κατελήφθησαν ἀπὸ μεγάλο πειρασμὸ καὶ ὅρμησαν νὰ τὴν ἁρπάξουν μὲ τὴν βία καὶ νὰ τὴν κακοποιήσουν. Μόλις ὁ Ἅγιος εἶδε τὶς κινήσεις τους καὶ διέγνωσε τὶς προθέσεις τους, ὅρμησε ἐναντίον τους, συνεπλάκη μαζύ τους καὶ μὲ τὴν μεγάλη δύναμη ποὺ εἶχε, τοὺς ἐμπόδισε καὶ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στὴν ἀδελφή του νὰ ἀπομακρυνθῆ καὶ νὰ διαφύγη τὸν κίνδυνο. Τὴν ἐνέργεια αὐτή, τὴν θεώρησαν πολὺ προσβλητικὴ οἱ Τοῦρκοι καὶ γι’ αὐτὸ κατέφυγαν στὸν πασᾶ καὶ τοῦ κατήγγειλαν τὸ γεγονὸς τελείως παραποιημένο, ὅτι, δηλαδή, ὁ Ἀναστάσιος χωρὶς αἰτία τοὺς ἐπετέθη, τοὺς ἐξύβρισε καὶ τοὺς ἐκτύπησε. Ἀκόμη, εἶπαν ψευδόμενοι, ὅτι σὲ κάποια στιγμὴ ὁ Ἀναστάσιος τοὺς ὑποσχέθηκε νὰ ἀλλάξη πίστη καὶ νὰ γίνη μωαμεθανός.

Ὁ πασᾶς, πατέρας τοῦ Μουσᾶ, διατάζει ἀμέσως νὰ συλλάβουν τὸν Ἀναστάσιο καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν μπροστά του. Βλέποντας ἕνα λεβεντόκορμο καὶ πανέξυπνο παλικάρι, τὸ λυπήθηκε καὶ δὲν θέλησε νὰ τὸ βασανίση καὶ νὰ τὸ θανάτωση, ἐλπίζοντας ὅτι μποροῦσε νὰ τοῦ ἀλλάξη τὴν πίστη μὲ διάφορα δελεάσματα καὶ ὑποσχέσεις. Τὸν φυλακίζει λοιπὸν προσωρινὰ καὶ τὴν ἄλλη μέρα διατάζει, νὰ τὸν φέρουν μπροστὰ του γιὰ νὰ τὸν ἀνακρίνη.

Μὲ προσποιητὴ ἠρεμία καὶ εὐγένεια προσπάθησε νὰ κερδίση τὴν ἐμπιστοσύνη του. «Κρίμα μπρὲ Ἀναστάση, ἐσὺ ἕνα τέτοιο παλικάρι μὲ δύναμη, ἐξυπνάδα καὶ ὀμορφιά, νὰ μένης στὴ θέση τοῦ ραγιᾶ. Ἐσὺ θὰ μποροῦσες νὰ γίνης μεγάλος ἄρχοντας, μὲ μεγάλα ἀξιώματα, μὲ χρήματα καὶ ἀπολαύσεις στὸ Σαράϊ. Ἐγώ, δὲν στὸ κρύβω, σὲ συμπάθησα πολὺ καὶ θέλω νὰ σὲ βοηθήσω καὶ νὰ σὲ ἀναδείξω τρανὸ πασᾶ μιάν ἡμέρα. Ἀρκεῖ καὶ σὺ νὰ τὸ θέλης καὶ νὰ ἀλλάξης αὐτὲς τὶς παλιὲς καὶ καθυστερημένες ἰδέες ποὺ ἔχεις. Νὰ ἀφήσης τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ ἀκολουθήσης τὴν θρησκεία τοῦ μεγάλου μας προφήτη Μωάμεθ. Τότε θὰ σὲ ντύσω μὲ μετάξια καὶ θὰ σὲ στολίσω μὲ χρυσαφικά. Καὶ ὅ,τι ζητήσης στὴ ζωή σου, θὰ τὸ ἔχης μὲ τὸ παραπάνω».

Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἔλεγε καὶ ὑποσχόταν ὁ πασᾶς στὸν Ἅγιο. Ἐκείνου ὅμως ὁ νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ ἦταν ἀνεβασμένα στὸν οὐρανό. Καὶ ὅσο ὁ πασᾶς τοῦ μιλοῦσε καὶ τοῦ ἔταζε διάφορα, αὐτὸς παρακαλοῦσε τὸν Χριστὸ νὰ τὸν στήριξη καὶ νὰ τὸν ἀξιώση μέχρι τὸ τέλος νὰ ὁμολογήση τὴν ἁγία χριστιανικὴ πίστη μπροστὰ στὸν πασᾶ καὶ τοὺς ἀλλόθρησκους.

Ὅταν ὁ πασᾶς τελείωσε τὰ ταξίματα καὶ τὶς ὑποσχέσεις του, ὁ ἅγιος μὲ θάρρος καὶ γενναιότητα τοῦ ἀπάντησε: «Σὲ εὐχαριστῶ πασᾶ μου γιὰ τὴν καλή σου διάθεση

καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἀγαθά, ποὺ ὑπόσχεσαι νὰ μοῦ δώσης. Ἐγὼ ὅμως χριστιανὸς γεννήθηκα καὶ χριστιανὸς θὰ πεθάνω. Καὶ δὲν ἀλλάζω τὴν ἁγία πίστη τοῦ Χριστοῦ μου μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς».

Βλέποντας τὴν γενναία καὶ ἄκαμπτη στάση τοῦ μάρτυρα ὁ πασᾶς, διέταξε νὰ τὸν φυλακίσουν καὶ νὰ τὸν βασανίζουν κάθε μέρα, μέχρι νὰ ἀλλάξη γνώμη καὶ νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστό. Ὁ μάρτυρας μέσα στὴν ὑγρή καὶ σκοτεινὴ φυλακή, αἱμόφυρτος καὶ καταπληγωμένος στὸ σῶμα, προσευχόταν διαρκῶς στὸν Κύριο, νὰ τὸν ἐνισχύη στὸ μαρτύριό του μέχρι τὸ τέλος, καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἔστελνε ἐνίσχυση καὶ παρηγοριὰ μὲ τοὺς ἀγγέλους Του.

Ὁ γιὸς τοῦ πασᾶ, ὁ Μουσᾶς, ἦταν στὸ βάθος καλοπροαίρετος ἄνθρωπος καὶ πολὺ μετάνοιωσε, ποὺ ἔγινε αἰτία νὰ φθάση ὁ Ἅγιος στὰ χέρια τοῦ σκληροῦ πατέρα του. Ζητώντας κάποια ἐξιλέωση καὶ ἀνακούφιση γιὰ τὴν ψυχή του, ἀπεφάσισε νὰ πάη κρυφὰ μιά μέρα στὴν φυλακὴ καὶ νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν Ἅγιο. Μπαίνοντας μέσα κρυφὰ καὶ πολὺ προσεκτικὰ γιὰ νὰ μὴ τὸν δὴ καὶ τὸν ἀκούση κανείς, βρέθηκε μπροστὰ σὲ ἕνα ἐξαίσιο θέαμα, ποὺ ἔπαιξε καθοριστικὸ ρόλο γιὰ τὴν συνέχεια τῆς ζωῆς του. Βλέπει δυὸ ὁλόφωτους ἀγγέλους νὰ στέκωνται κοντὰ στὸν μάρτυρα, νὰ τὸν ἐνισχύουν καὶ νὰ τὸν παρηγοροῦν, καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἁγίου νὰ λάμπη ὁλόφωτο. Αὐτὴ ἡ ὀπτασία τὸν ἔκανε νὰ καταλάβη, ὅτι κάτι πολὺ σπουδαῖο συμβαίνει μὲ τοὺς χριστιανούς, καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν μάρτυρα νὰ τοῦ ἐξηγήση. Ὁ Ἅγιος τοῦ ἐξήγησε τὴν ὀπτασία. Τοῦ εἶπε ὅτι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ συνοδεύουν πάντοτε καὶ σὲ κάθε βῆμα τοὺς χριστιανοὺς καὶ τοὺς προστατεύουν. Ὁ Μουσᾶς ἐθαύμασε καὶ ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιο νὰ τοῦ διδάξη τὴν χριστιανικὴ πίστη, καὶ αὐτὸς τὸν κατήχησε.

Ὅταν, μετὰ ἀπὸ ἀρκετὴ ἀναμονὴ μέσα σὲ πολλὰ μαρτύρια, εἶδε ὁ πασᾶς, ὅτι ὁ Ἅγιος δὲν πείθεται καὶ δὲν ἀλλάζει γνώμη, διέταξε τὴν ἐκτέλεσή του μὲ ἀποκεφαλισμό. Στέλνει λοιπὸν ἕνα δήμιο στὴν φυλακὴ καὶ ἀποκεφαλίζει τὸν ἅγιο μάρτυρα Ἀναστάσιο τὴν 18ην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1850, καὶ ἐκθέτει τὸ ἅγιο λείψανό του, ἀπαγορεύοντας μὲ ποινὴ θανάτου τὸν ἐνταφιασμό του. Οἱ χριστιανοὶ ἔβλεπαν τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρα νὰ μένη ἄσηπτο καὶ φῶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ νὰ τὸ λούζη τὴν νύχτα. Μιὰ μέρα ὅμως ἐμφανίζεται ὁ Ἅγιος στὸν ὕπνο τοῦ πασᾶ καὶ τὸν διατάσση νὰ ἐπιτρέψη τὸν ἐνταφιασμὸ τοῦ ἁγίου λειψάνου. Ὁ πασᾶς φοβήθηκε καὶ διέταξε τὴν ταφὴ τοῦ μαρτυρικοῦ σώματος τοῦ Ἁγίου. Τότε παραλαμβάνουν τὸ ἅγιο σῶμα οἱ μοναχοὶ καὶ τὸ ἐνταφιάζουν σὲ μοναστήρι κοντὰ στὴν πόλη.

Τὸ μαρτύριο καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἁγίου, ἔπαιξαν καθοριστικὸ ρόλο στὴν συνέχεια τῆς ζωῆς τοῦ Μουσᾶ. Ὁ ἴδιος πηγαίνει στὸν τάφο τοῦ Ἁγίου καὶ τοῦ ζητεῖ συγγνώμη. Καὶ ὁ Ἅγιος, σὲ ἐνύπνιο, τοῦ ἀποκαλύπτει, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τὸν βοηθήση. Στὴν συνέχεια, λοιπόν, τῆς ζωῆς του, μετανοεῖ, βαπτίζεται στὴν Βενετία καὶ παίρνει τὸ ὄνομα Δημήτριος. Ἀκολούθως γίνεται μοναχὸς στὴν Κέρκυρα καὶ

παίρνει τὸ ὄνομα Δανιήλ, μεταβαίνει γιὰ ὑποθέσεις του στὴν Κωνσταντινούπολη, κατόπιν ἐπιστρέφει στὴν Κέρκυρα, ὅπου καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ.

Ἡ φωτεινὴ ζωὴ καὶ ἡ θυσία τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου, ὁδήγησε τὸν Μουσᾶ καὶ πολλοὺς ἀλλόθρησκους στὸν Χριστό. Καὶ στήριξε τὴν πίστη τῶν ὀρθοδόξων ραγιάδων. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾶ τὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ ἐκ Παραμυθίας τὴν 18ην Νοεμβρίου. Στὴν Παραμυθιὰ ἔχει οἰκοδομηθῆ πρὸς τιμὴν του μεγαλοπρεπῆς Ναός.